

TAKTIKE REŠAVANJA KONFLIKATA U PARTNERSKIM ODNOSIMA: POLNE RAZLIKE

Tatjana Dajević, Jelena Šakotić-Kurbalija, Biljana Trifunović
Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet,
Univerzitet u Novom Sadu

POSTER

U cilju ispitivanja polnih razlika u strategijama rešavanja konflikata u partnerskim odnosima, Revidiranom skalom taktika rešavanja konflikata (Straus & Douglas, 2004), prikupljeni su podaci na uzorku od 738 ispitanika oba pola (56.5% ženskih ispitanika). Rezultati pokazuju da žene postižu veće skorove na dimenzijama Pregovaranja (umereni efekat) i Fizički napad (mali efekat), a muškarci na dimenziji Seksualna prisila (umereni efekat). Nalaz da su žene sklonije pregovaranju, odnosno da konstruktivnije rešavaju sukobe u odnosu na muškarce, je u skladu sa nalazima ranijih istraživanja. Međutim, iako postoji opšteprihvaćeno uverenje da su muškarci nasilniji u odnosu na žene, te da žene (čak i kada su nasilne) nisu nasilne iz istih razloga kao i muškarci, već u funkciji samoodbrane ili odgovora na dugotrajno brutalno nasilje i pokoravanje partneru, nalazi istraživanja sve više opovrgavaju ovu pretpostavku, i sugerišu da su žene nasilnije u partnerskom odnosu. Pored toga, istraživanja pokazuju da se muškarci i žene ne razlikuju po funkciji koju njihovo nasilno ponašanje ima, a to je pokušaj uspostavljanja dominacije i kontrole. Tome u prilog govore i nalazi ovog istraživanja. Međutim, važno je naglasiti da dimenzija Fizički napad odstupa od normalne distribucije, pa je rezultate potrebno vrlo oprezno tumačiti. Iako je takođe mali broj ispitanika izvestio o postojanju seksualno prisilnih radnji u svom intimnom odnosu, rezultati pokazuju da su muškarci više seksualno nasilni, što je u skladu sa nalazima prethodnih istraživanja.

Ovaj rad je deo projekta „Efekti egzistencijalne nesigurnosti na pojedinca i porodicu u Srbiji“, koji finansira Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije (179022).

Ključne reči: konflikti, strategije rešavanja konflikata, partnerski odnosi, bračni odnosi, nasilje

POLNE RAZLIKE U ISPOLJAVANJU LJUBOMORE

*Jovana Prole, Jelena Šakotić-Kurbalija, Biljana Trifunović
Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet,
Univerzitet u Novom Sadu*

POSTER

Brojna istraživanja u oblasti psihologije partnerskih odnosa su davala sasvim različite, nekoherentne empirijske nalaze: dok su neki autori konstatovali da su muškarci ljubomorniji od žena, drugi su ustanovili da su žene ljubomornije od muškaraca, a treći su ukazivali da ne postoje statistički značajne polne razlike u ispoljavanju ljubomore. Analizom dosadašnjih istraživanja, stiče se uvid u jedan od osnovnih razloga nedoslednih, pa čak i oprečnih rezultata: različiti autori su uzimali u obzir različite dimenzije ljubomore. U cilju provere kako se ispoljavaju polne razlike u našoj sredini, a uzimajući u obzir postojanje različitih dimenzija (kognitivne, emocionalne i ponašajne), Multidimenzionalnaom skalom ljubomore (Multidimensional jealousy scale: Pfeiffer & Wong, 1989), prikupljeni su podaci od 738 ispitanika, (43.5% muškaraca) sa teritorije Republike Srbije. Polne razlike su ispitane multivarijantnom analizom varijanse. Rezultati pokazuju da su glavni efekti pola ($F(3, 728)=7.71$, $p=.00$, $\lambda_w=.96$, $\eta^2=.03$) značajni na multivarijantnom nivou. Statističku značajnost, sa ma-